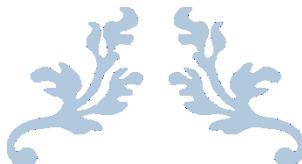

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

ژئوفیزیک

GEOPHYSICS

مقطع کارشناسی ارشد فاپیوسته

گرایش ژئوالکتریک | Geoelectric

تهریه‌کننده: دانشکده‌ی علوم زمین دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه‌ی زنجان

فصل یکم

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه

با توجه به روند پیشرفت سریع فناوری در دهه گذشته و تاثیرپذیری ابزار تولید و پردازش داده علمی از آن، صورت مسئله‌های علمی، متناسب با امکان دسترسی به نوع داده و ابزار جدید، تغییر چشم‌گیری داشته است. این پیشرفت فناوری، سبب ایجاد پل‌های ارتباطی بیشتری میان رشته‌های مختلف شده است. برای نمونه، امروزه ارتباط معناداری میان علوم کامپیوتر، ژئودزی و زمین‌شناسی با ژئوفیزیک برقرار شده است که پیرو آن، مفاهیم آموزشی نیز باید به گونه‌ای بازنگری شود تا دانشآموختگان بتوانند با تکیه بر امکانات امروز، در قلمروهای جدید ایجاد شده فعالیت کنند.

برنامه بازنگری شده پیش رو، با حفظ شالوده برنامه پیشین، شامل سرفصل‌های درسی به روز شده بر اساس پیشرفت‌های مفهومی، ابزاری و کاربردی اواخر دهه جاری است. برای نمونه، درس اختیاری "نقشه‌برداری در ژئوفیزیک" برای آشنایی با مفاهیم پرکاربرد ژئودزی ماهواره‌ای (جی‌پی‌اس، فوتوگرامتری و پردازش تصویر و ...) در مباحث تهیه انواع نقشه به عنوان زیربنای مجموعه مطالعات علوم‌زمین تعریف شده است. کاربرد ژئوالکتریک در اکتشاف منابع آب زیرزمینی و معدنی ایجاب می‌کند دانشجویان این رشته/گرایش با مبانی آب‌زمین‌شناسی و زمین‌شناسی معدن آشنا باشند؛ دو درس اختیاری "آب‌زمین‌شناسی" و "زمین‌شناسی معدن" به همین منظور تعریف شده است. با توجه به ورود پژوهش‌های نوین به قلمرو یادگیری ماشین و هوش مصنوعی، درس "علم داده و هوش مصنوعی" به عنوان یک درس اختیاری و برای آشنایی مقدماتی دانشجویان با این قلمرو، تدوین شده است. اهمیت بحث‌نایاب تغییرات اقلیمی نیز ایجاب می‌کند مفاهیم آن در قالب درس اختیاری "تغییر اقلیم" آموزش داده شود. با انجام این دست از به روزرسانی در سرفصل همه درس‌ها، امیدواریم مهارت و بینش علمی دانشآموختگان تا حد امکان به جریان علمی روز دنیا نزدیک‌تر شود.

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

شاخص ژئوالکتریک از علم ژئوفیزیک، با توجه به ماهیت موضوعی‌ای که دارد، به طور ویژه در انجام مطالعات مرتبط با تکتونیک فعال، منابع آب زیرزمینی و اکتشاف منابع معدنی، و نیز مطالعات ساختگاهی در مقیاس‌های صنعتی و شهری کاربرد به سزایی دارد. مطالعات ژئوالکتریک، نه تنها یکی از مهم‌ترین ابزار اکتشاف منابع آبی و معدنی است، بلکه با ورود به مطالعات گسل‌ش فعال و دیرینه‌لرزه‌شناسی در نواحی آبرفتی، کاربرد فراوانی در مطالعات توسعه‌ای و استراتژیک دارد. دانشآموختگان این دوره به طور ویژه در بدنه کارشناسی فعالیت خواهند کرد؛ در صورت تمایل نیز، با ادامه تحصیل در دوره‌های دکتری علوم‌زمین، می‌توانند به کشف افق‌های نوین علمی بپردازند. از این‌رو، دانشآموختگان این دوره باید بتوانند دانش و

مهارت‌های خود را که در زمینه ژئوالکتریک و تلفیق آن با ژئودزی ماهواره‌ای و زمین‌شناسی به دست آورده‌اند، برای حل مسائل روز کشور به کار گیرند.

پ) ضرورت و اهمیت

سرزمین ایران در زمرة کشورهای در حال توسعه قرار گرفته و به دلیل بهره‌مندی از شرایط جغرافیایی و زمین‌شناختی بسیار متنوع، میزبان شرایط اقلیمی، تکتونیکی، معدنی و پوشش خاک (مجموعه نهشته‌های ناپیوسته) بسیار گوناگونی است. این ویژگی، تنوع در رویکردهای مطالعاتی را در باره منابع آب، معدن گوناگون فلزی، عمق و ساختار خاک، و نیز گسلش فعال در نواحی زیر پوشش گسترش شهری – صنعتی و استراتژیک ایجاد می‌کند. توسعه پایدار در چنین شرایطی مستلزم آینده‌نگری در طراحی، برنامه‌ریزی و نیز پایش هوشمندانه شرایط است. آموزش به روز و کسب مهارت چندجانبه در علوم زمین، از یک سو، زمینه‌ساز توسعه زیربنایی صنعتی، اقتصادی و استراتژیک از طریق ایمن‌سازی سازه‌های حیاتی و بهینه‌سازی کشف و بهره‌برداری از منابع طبیعی خواهد بود، و از سوی دیگر، درک و ابزارهای لازم را برای سازگاری بهینه با پدیده‌های طبیعی (گسلش، زمین‌لرزه، زمین‌لغزش، فرونشت و ...) و مقابله با تهدیدهای زیست‌محیطی (تغییر اقلیم و خشک‌سالی، آلودگی‌های آب و خاک و ...) فراهم خواهد کرد. دانش‌آموختگان گرایش ژئوالکتریک با آموختن مفاهیم تخصصی و مهارت‌های میان‌رشته‌ای مرتبط، به دانش و ابزارهایی مجهز خواهند شد تا بتوانند به عنوان نیروی ماهر در بازار کار کشور ایفای نقش کنند.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱) - توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع درس
۱۴	درس‌های تخصصی الزامی
۸-۱۰	درس‌های تخصصی اختیاری
۶	پایان‌نامه
۲۸-۳۰	جمع

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانشآموختگان

درس‌های مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه
گرانی‌سنگی و ژئومغناطیس، ژئوالکتریک، اکتشاف به روش‌های آبی‌پی و ای‌ام، لرزه‌شناسی، زلزله‌شناسی ۱	آشنایی با مبانی و کاربردهای روش‌های ژئوالکتریک و کسب دانش در باره گرایش‌های دیگر ژئوفیزیک برای ایجاد توانایی در حل مساله‌های علمی و کاربردی ژئوفیزیک
زمین‌شناسی عمومی، لرزه‌زمین‌ساخت پیش‌رفته، زمین‌شناسی معدن، آب‌زمین‌شناسی	آشنائی با پدیده‌های زمین‌شناختی و امکان ارتباط میان نتایج مدل‌سازی‌های ژئوفیزیکی و ساختارهای واقعی موجود در طبیعت
برنامه‌نویسی علمی، تحلیل سری‌های زمانی و فیلترهای دیجیتال، روش‌های مدل‌سازی گرانی، روش‌های مدل‌سازی ژئومغناطیس، علم داده و هوش مصنوعی	مدل‌سازی‌های عددی و انجام محاسبات پیچیده با کامپیوتر
آزمایشگاه ژئوفیزیک، نقشه‌برداری در ژئوفیزیک، لرزه‌شناسی ۱، زمین‌شناسی معدن، ژئوالکتریک، اکتشاف به روش‌های آبی‌پی و ای‌ام	آشنائی با داده‌برداری‌های ژئوفیزیکی شامل برداشت داده زلزله، لرزه‌نگاری فعل، گرانی‌سنگی و مغناطیس‌سنگی و پیمایش ژئوالکتریک
درس‌های تخصصی، اختیاری و سمینار	ارائه علمی و عمومی مشاهدات و نتایج علمی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

دانشآموختگان مقطع کارشناسی هر یک از رشته‌های علوم پایه یا فنی و مهندسی می‌توانند از راه کنکور سراسری کارشناسی ارشد سازمان سنجش آموزش کشور وارد این دوره شوند. راهیابی به دوره از راه آیین‌نامه پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشنان برای دوره کارشناسی ارشد نیز امکان‌پذیر است.

فصل دوم

جدول عنوان و مشخصات درس‌ها

جدول (۲)- عنوان و مشخصات کلی درس‌های پایه یا تخصصی الزامی ژئوفیزیک گرایش ژئوالکتریک مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعت	پیش نیاز / هم نیاز
			نظری عملی	- نظری عملی	عملی نظری		
۱	زمین‌شناسی عمومی	۳	*			۳۲	ندارد
۲	ریاضیات در ژئوفیزیک	۳	*			۴۸	ندارد
۳	تحلیل سری‌های زمانی و فیلترهای دیجیتال	۲	*			۳۲	ندارد
۴	ژئوالکتریک	۲	*			۳۲	ندارد
۵	گرانی‌سنجدی و ژئومغناطیس	۳	*			۳۲	ندارد
۶	اکتشاف به روش‌های آی‌پی و ای‌ام	۲	*			۱۶	ژئوالکتریک
۷	آب‌زمین‌شناسی	۲	*			۳۲	ندارد
۸	زبان تخصصی	۲	*			۳۲	ندارد
۹	سمینار	۱	*			۱۶	ندارد

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی درس‌های تخصصی اختیاری ژئوفیزیک گرایش ژئوالکتریک مقطع کارشناسی

ارشد

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعت	پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	-	عملی		
۱	نقشه‌برداری در ژئوفیزیک*	۲	*			۳۲	ندارد
۲	آزمایشگاه ژئوفیزیک*	۳	*			۹۶	ندارد
۳	زمین‌شناسی معدن*	۳	*			۳۲	ندارد
۴	روش‌های مدل‌سازی در گرانی‌سنگی	۲			*	۳۲	ندارد
۵	روش‌های مدل‌سازی ژئومغناطیس	۲			*	۳۲	گرانی‌سنگی و ژئومغناطیس
۶	*زلزله‌شناسی ۱	۲			*	۳۲	گرانی‌سنگی و ژئومغناطیس
۷	لرزه‌شناسی*	۲			*	۳۲	ندارد
۸	تکتونوفیزیک	۲			*	۳۲	ندارد
۹	برنامه‌نویسی علمی	۲			*	۶۴	ندارد
۱۰	لرزه‌زمین‌ساخت پیشرفته	۲			*	۳۲	ندارد
۱۱	تغییر اقلیم	۲			*	۳۲	ندارد
۱۲	ژئودزی	۲			*	۳۲	ندارد
۱۳	علم داده و هوش مصنوعی	۲			*	۳۲	ندارد

نکته:

✓ برنامه درسی ارائه شده در جدول های (۲) و (۳) پیشنهادی است و بسته به شرایط و الوبیت‌های دانشکده‌ها، درس‌ها و تعداد واحدهای یک رشته-گرایش تا جایی که بازه تعداد واحدها مطابق با جدول (۱) رعایت شود، قابل تغییر است.

✓ درس‌های ستاره‌دار در جدول (۳) اولویت‌های ارائه درس مطابق سیاست میان‌رشته‌ای هستند.

✓ درس اختیاری می‌تواند از درس‌های گرایش‌های دیگر علوم زمین نیز انتخاب شود.

فصل سوم

ویژگی‌های درس‌ها

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۱۰

عنوان درس به فارسی:		
عنوان درس به انگلیسی:	عنوان درس و واحد	General Geology
دروس پیش‌نیاز:	نظری	-
دروس همنیاز:	عملی	تخصصی
تعداد واحد:	نظری-عملی	اختیاری
تعداد ساعت:		رساله / پایان‌نامه
۶۴	۳	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان (به جز دانش‌آموختگان رشته زمین‌شناسی) با مبانی عمومی زمین‌شناسی و ساختار درونی زمین

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل ۱ (ساختار بزرگ مقیاس زمین): فراوانی عناصر در زمین، ساختار درونی زمین، تعریف لیتوسفر و استنسوfer، ایزوسناری، مقدمه‌ای بر نظریه تکتونیک ورقه‌ای

فصل ۲ (تکتونیک ورقه‌ای): نظریه اشتراق قاره‌ها، مغناطیس دیرینه و گسترش بستر اقیانوس‌ها، نظریه تکتونیک ورقه‌ای، ویژگی‌های ساختاری، ماقماتیسم، لرزه‌ای و گردابان زمین‌گرمایی در انواع مرزهای تکتونیک

فصل ۳ (کانی‌شناسی): تعریف کانی، ویژگی‌های فیزیکی کانی‌ها، کانی‌های سنگ‌ساز اصلی

فصل ۴ (سنگ‌های آذرین): سنگ‌های آذرین بیرونی و درونی، ویژگی‌های کانی‌شناسی و فیزیکی انواع سنگ‌های آذرین

فصل ۵ (نهشته‌ها و سنگ‌های رسوبی): هوازدگی و فرایش، انواع نهشته‌ها و محیط‌های رسوبی، سنگ‌های رسوبی آواری و شیمیایی

فصل ۶ (سنگ‌های دگرگونی): ویژگی و محیط تشکیل سنگ‌های دگرگونی ناحیه‌ای و مجاورتی

فصل ۷ (زمان زمین‌شناسی): زمان زمین‌شناسی، زمان نسبی و زمان مطلق، ناپیوستگی زمانی، مقیاس زمان زمین‌شناسی و دوران‌های زمین‌شناسی

فصل ۸ (دگربریختی و ساختارهای زمین‌شناسی): دگربریختی شکننده: درزهای، شکستگی‌ها و گسلهای، هندسه و محیط تکتونیکی تشکیل گسلهای وارون، نرمال و راستالغز؛ دگربریختی شکل‌پذیر: چین خوردگی، هندسه و انواع چین خوردگی

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

در ارائه این درس باید مجموعه‌ای از مفاهیم بنیادین از روش‌های گوناگون آموزش نظری، مباحث گروهی، مشاهده نمونه‌های زمین‌شناسی و مقایسه پدیده‌ها آموزش داده شود؛ بخش مهمی از آموخته‌ها در بازدیدهای میدانی پیش‌بینی شده به طور تجربی مشاهده یا آزموده خواهد شد.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۳۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

نمونه‌های دستی از انواع کانی‌های سنگ‌ساز، انواع سنگ‌ها و ساختارها (شکستگی‌ها و چین‌ها)، مقاطع نازک از نمونه‌های سنگی

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Thompson, G.R. and Turk, J., 1998. Introduction to physical geology. Brooks/Cole Publishing Company.
- Marshak, S., 2013. Essentials of geology. WW Norton.

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۱۱

عنوان درس به فارسی:		
عنوان درس به انگلیسی:	Mathematics in Geophysics	نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:		نظری
دروس همنیاز:		عملی ☐ تخصصی ☒
تعداد واحد:	۳	نظری-عملی ☐ اختیاری ☐
تعداد ساعت:	۴۸	رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سینتار کارگاه موارد دیگر:
.....

الف) هدف کلی:

تقویت پایه ریاضی دانشجویان برای فهم بهتر درس‌های نظری بعدی که مبانی ژئوفیزیک را آموزش می‌دهند.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل ۱ (مروری بر مشتق و انتگرال): مفهوم حد و پیوستگی، تعریف مشتق، قواعد یافتن مشتق توابع مختلف، مشتق به معنی نرخ تغییر، مشتق جهت‌دار، مفهوم نمو و دیفرانسیل، قاعده زنجیری، مشتق ضمنی، مشتقات جزیی، فرینه تابع، تابع اولیه، مساحت و انتگرال معین و نامعین، مثال‌هایی از کاربردهای انتگرال

فصل ۲ (معرفی برخی توابع خاص): تابع وارون، تابع لگاریتمی، تابع نمایی، تابع مثلثاتی، مشتق‌گیری و انتگرال‌گیری این توابع

فصل ۳ (متغیر مختلط): اعداد مختلط، تابع یک متغیر مختلط، تابع آналیتیک

فصل ۴ (آنالیز برداری): تعریف بردار، جمع و ضرب برداری (ضرب نرده‌ای، ضرب برداری، حاصل ضرب سه‌گانه)، خط و سطح، بردار سطح، بردار عمود و مماس بر خم، معرفی تابع برداری و فضای برداری، عملگرهای برداری - دیفرانسیلی (گرادیان، دیورژانس، پیچش، لاپلاسی)، معرفی تانسور مرتبه دوم

فصل ۵ (دستگاه‌های مختصات): دستگاه کارتزین، مختصات قطبی، دستگاه استوانه‌ای، دستگاه کروی

فصل ۶ (برخی قضایای انتگرالی): انتگرال خطی تابع برداری، انتگرال سطحی تابع برداری، انتگرال حجمی، قضیه دیورژانس، قضیه استوکس، قضیه گرین

فصل ۷ (جبر ماتریس‌ها): مفهوم ماتریس، دترمینان، ضرب ماتریسی، ماتریس یکانی، وارون ماتریس، ماتریس متقارن، حل دستگاه معادلات خطی با کمک ماتریس‌ها، مسئله مقدار ویژه و قطری کردن ماتریس

فصل ۸ (آشنایی با معادلات دیفرانسیل معمولی): مسئله مقدار اولیه، معادلات دیفرانسیل جداسدنی، معادلات معمولی درجه اول، معادلات معمولی درجه دوم با ضرایب ثابت

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

استفاده از کلاس‌های حل تمرین برای درک بهتر مفاهیم

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- حساب دیفرانسیل و انتگرال، ۱۳۹۴، آدامز، ر.ا، ترجمه رضوانی، م.ع، انتشارات علمی و فنی.
- Elementary Differential Equations and Boundary Value Problems, 2001, Boyce, W.E., DiPrima, R.C., Meade, D.B., Wiley.
- Mathematical Methods for Physicists, 2012, Arfken, G., Weber, H., Harris, F., Academic Press.
- Mathematical Methods for Physics and Engineering, 2006, Riley, K.F., Hobson, M.P., Bence, S.J., Cambridge.
- Thomas' Calculus, 2022, Hass, J., Heil, C., Weir, M., Pearson.

تحلیل سری‌های زمانی و فیلترهای دیجیتال		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Time series and digital filters	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	—	دروس پیش‌نیاز:
□ عملی ■ تخصصی	—	دروس هم‌نیاز:
□ نظری-عملی □ اختیاری	۲	تعداد واحد:
□ رساله / پایان‌نامه	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مبانی پایه تحلیل سیگنال‌ها و طراحی فیلترهای دیجیتال

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل ۱ (سیگنال‌ها و سیستم‌ها): تعریف سیگنال، طبقه‌بندی سیگنال‌ها، سیگنال‌های پیوسته و گسسته و رقمی، نمونه‌برداری از سیگنال پیوسته و فرکانس نایکوبست، تعریف سیستم، طبقه‌بندی سیستم‌ها

فصل ۲ (سیستم‌های خطی زمان ناورده): خواص سیستم‌های خطی زمان ناورده (LTI)، نمایش سیگنال با سیگنال‌های پایه، مجموع هم‌آمیخت، پاسخ ضربه‌ی واحد سیستم‌های LTI، قضایای هم‌آمیخت، خواص هم‌آمیخت، سیستم‌های بازگشتی و معادله‌های تفاضل، همبستگی سری‌های ناپیوسته و پیوسته، خواص همبستگی

فصل ۳ (تبديل Z): تعریف تبدیل Z، خواص تبدیل Z کسری، صفرها و قطبها، تابع سیستم یک سیستم LTI، تبدیل Z وارون از روش بسط کسری جزیی، تحلیل سیستم‌های LTI در حوزه‌ی Z

فصل ۴ (تحلیل فرکانسی سیگنال‌ها و سیستم‌ها): سری فوریه سیگنال پیوسته، تبدیل فوریه سیگنال‌های پیوسته غیرتناوبی، طیف فوریه سیگنال‌های پیوسته غیرتناوبی، سری فوریه سیگنال‌های گسسته، تبدیل فوریه سیگنال‌های گسسته غیرتناوبی، طیف فوریه سیگنال‌های پیوسته غیرتناوبی، همگرایی تبدیل فوریه و پدیده گیبس، ارتباط تبدیل فوریه و تبدیل Z، ویژگی‌های تبدیل فوریه سیگنال‌های گسسته، طبقه‌بندی سیگنال‌ها در حوزه‌ی فرکانس، ویژگی‌های سیستم‌های LTI در حوزه‌ی فرکانس و تابع پاسخ فرکانسی، تبدیل فوریه گسسته، تبدیل فوریه سریع

فصل ۵ (طراحی فیلترها): لزوم فیلتر کردن، روش‌های فیلتر کردن، مشخصات یک فیلتر، اثرات نامطلوب فیلتر کردن، فیلترهای فرکانس‌گرین، طراحی فیلترهای بالاگذر، میان‌گذر، پایین‌گذر، فیلترهای بازگشتی و غیر بازگشتی

فصل ۶ (سیستم‌های وارون): واهم‌آمیخت، وارون‌پذیری سیستم‌ها، وارون کردن یک سیستم

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Digital Signal Processing, 2007, Proakis, J.G., Manolakis, D.G., Prentice Hall International Editions.
- Discrete-time Signal Processing, 1999, Oppenheim, A.V., Schafer, R.W., Buck, J.R., Prentice Hall International Publishing.

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۱۴

عنوان درس به فارسی:		ژئوالکتریک
عنوان درس به انگلیسی:		Geoelectrics
دروس پیش نیاز:	-	نظری
دروس هم نیاز:	-	عملی
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با مبانی و کاربردهای روش‌های ژئوالکتریک

ب) اهداف ویژه:

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل ۱ (روش خود پتانسیل): انواع خودپتانسیل‌ها، روش‌های میدانی، تفسیرداده‌های خودپتانسیل

فصل ۲ (روش مقاومت‌سنجدی): تئوری روش مقاومت سنجدی، مقاومت ظاهری مواد زمین، روش‌های میدانی و آرایه‌های مقاومت‌سنجدی، تفسیر کمی داده‌های مقاومت‌سنجدی، خطاهای مقاومت‌سنجدی

فصل ۳ (روش پلاریزاسیون القایی): انواع پلاریزاسیون القایی، روش‌های حوزه‌ی زمان و حوزه‌ی فرکانس، روش‌های میدانی، تفسیر کمی و کیفی داده‌های پلاریزاسیون القایی، منابع نوّفه

فصل ۴ (روش‌های الکترومغناطیسی): معادلات اساسی الکترومغناطیس، انتشار و میرایی امواج الکترومغناطیس در زمین، روابط فاز و قطبیدگی امواج الکترومغناطیس، تقسیم‌بندی روش‌های الکترومغناطیس، روش‌های حوزه‌ی فرکانس، روش‌های حوزه‌ی زمان، تفسیر داده‌های الکترومغناطیس

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Telford, W.M., Geldart, L.P., Sheriff, R.E., Keys, D.A., 1990, Applied Geophysics, Cambridge University Press.
- Sharma, P.V., 1997, Environmental and Engineering Geophysics, Cambridge University press.
- Kearey, P., and Brooks, M., 2002, An Introduction to Geophysical Exploration, Blackwell Sciences.

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۱۵

عنوان درس به فارسی:	گرانی سنجی و ژئومغناطیس
عنوان درس به انگلیسی:	Gravity and Geomagnetic methods
نوع درس و واحد	
نظری	-
عملی	-
نظری-عملی	۳
رساله / پایان نامه	۶۴

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مبانی تئوری پتانسیل و روش‌های پردازش و تحلیل داده‌های گرانی و مغناطیس

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل ۱ (تاریخچه مغناطیس‌سنجی و گرانی‌سنجی

فصل ۲ (میدان‌های پتانسیل): تعریف میدان پتانسیل، کار و انرژی، میدان‌های پایسته، قضیه‌ی گاوس و معادله‌ی لاپلاس

فصل ۳ (میدان گرانش زمین): میدان گرانی و پتانسیل گرانشی، شتاب گرانی برای زمین دور، فورمول مرجع گرانی، بیضوی مرجع، زمینوار، تغییرات زمانی میدان گرانی زمین

فصل ۴ (بی‌هنجری‌های گرانی): میدان گرانی اجسام هندسی ساده (پوسته کروی، کره توپر، سیم، سیلندر ایستاده و خوابیده..)

فصل ۵ (گرانی‌سنجی): اندازه‌گیری نسبی و مطلق گرانی، طراحی عملیات برداشت گرانی‌سنجی، تصحیحات گرانی، حذف تغییرات زمانی گرانی، بی‌هنجری‌های هوای آزاد، بوگه ساده و کامل، ارتباط آنومالی‌های هوای آزاد و بوگه با تکتونیک

فصل ۶ (ایزوستازی): جبران، بی‌هنجری‌های ایزوستاتیک زمینوار، مدل‌های جبران و بی‌هنجری‌های زمینوار

فصل ۷ (تفسیر داده‌های گرانی): معرفی فیلترهای ادامه به بالا و پائین، مشتق‌های افقی و عمودی و سیگنال تحلیلی. معرفی آنومالی‌های محلی و منطقه‌ای، آموزش نحوه بکارگیری فیلترها برای جدایش آنومالی‌های محلی از منطقه‌ای، مروری بر کاربرد روش‌های گرانی در اکتشافات نفت و معادن فلزی و غیرفلزی

فصل ۸ (میدان مغناطیس): پتانسیل مغناطیسی زمین، میدان مغناطیس اجسام هندسی ساده، رابطه‌ی پواسون و بررسی تشابه بین آنومالی‌های گرانی و مغناطیس

فصل ۹ (میدان مغناطیس زمین): ویژگی‌های میدان مغناطیس زمین، منشاء میدان مغناطیس زمین و معرفی تئوری دینامو، تغییرات زمانی میدان مغناطیس، مغناطش سنگ، توصیف میدان مغناطیس در قاره‌ها و اقیانوس‌ها

فصل ۱۰ (مغناطیس‌سنجی): اندازه‌گیری دامنه، جهت و شبیه میدان مغناطیس زمین، دستگاه‌های اندازه‌گیری، حذف تغییرات زمانی میدان مغناطیس، طراحی عملیات برداشت مغناطیس، بکارگیری انواع فیلترها برای جدایش آنومالی‌های منطقه‌ای و محلی، تبدیل کاهش به قطب، مروری بر کاربرد روش‌های مغناطیس‌سنجی در اکتشافات نفت و معادن فلزی و غیرفلزی

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

انجام کار عملی برای تهیه نقشه‌های میدان مغناطیسی و گرانی و تفسیر آنها با استفاده از نرم‌افزار پردازش و تفسیر

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- An Introduction to Geophysical Exploration, 3rd Edition, 2002, Kearey P., M. Brooks, and I. Hill, Wiley Press.
- Applied Geophysics, 1990, Telford, W.M., Geldart, L.P., Sheriff, R.E., Keys, D.A., Cambridge University Press.
- Geodynamics, 2014, Turcotte, D.L., Schubert, G., John Wiley & Sons.
- Potential Theory in Gravity and Magnetic Applications, 1996, Blakely, R.J., Cambridge University Press.

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۱۷

اکتشاف به روش‌های آئی‌پی و ای‌ام		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	IP and EM exploration methods	عنوان درس به انگلیسی:
نظری	ژئوالکتریک	دروس پیش‌نیاز:
عملی	تخصصی	دروس همنیاز:
نظری-عملی	اختیاری	تعداد واحد:
	رساله / پایان نامه	تعداد ساعت:
		۴۸

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سینتار کارگاه موارد دیگر: عملیات میدانی

(الف) هدف کلی:

آشنایی با مفاهیم قطبش القایی (آئی‌پی) و روش‌های مختلف اکتشافی آن؛ آشنایی با مفاهیم روش الکترومغناطیس (ای‌ام) و کاربرد آن در اکتشافات ژئوفیزیکی

(ب) اهداف و پیره:

پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل ۱ (خواص دی‌الکتریک سنگ‌ها): ثابت دی‌الکتریک سنگ‌ها (اثر ترکیب کانی‌ها، میزان رطوبت، فشار، دما و ناهمگنی بر آن)، نظریه افت ثابت دی‌الکتریک، وابستگی ضربی ثابت دی‌الکتریک به فرکانس و دما، دستگاه‌ها و روش‌های اندازه‌گیری ثابت دی‌الکتریک

فصل ۲ (قطبیش القایی): پدیده قطبیش القایی، قطبیش القایی غشائی، قطبیش الکتروودی، پدیده قطبیش و پارامترهای مختلف (تخلخل، هدایت الکتریکی و ثابت دی‌الکتریک)، قابلیت قطبیش کانی‌ها و سنگ‌های مختلف، ایجاد IP از طریق هدایت فلزی و غیرفلزی (الکترونی و الکتروولیتی)، وجه تشابه قطبیش

القایی فلزی و غیرفلزی، مدار الکتریکی معادل زمین ایجاد کننده پدیده قطبیش القایی

فصل ۳ (اندازه‌گیری و روش‌های مختلف قطبیش القایی): استفاده از جریان‌های مستقیم و متناوب، اندازه‌گیری در حوزه زمان (بارپذیری)، اندازه‌گیری در حوزه فرکانس (اثر فرکانس، عامل فلزی)، ارتباط میان کمیت‌های قطبیش در حوزه‌های زمان و فرکانس، پدیده قطبیش منفی، دستگاه‌های

اندازه‌گیری، منابع خارجی ایجاد خطای در اندازه‌گیری، اثر شدت جریان، زمان ارسال و زمان توقف جریان در اندازه‌گیری، مدت زمان اندازه‌گیری پتانسیل پس از قطع جریان، اثر عوامل طبیعی بر اندازه‌گیری، پدیده جفت‌شدگی الکترومغناطیسی و اثرات آن بر روی داده‌ها، آرایه‌های متداول (مستطیلی،

الکتروودی متقارن، دوقطبی - دو قطبی، قطبی - سوندایز قطبیش القایی)، روش قطبیش مغناطیسی روش طیفی (حوزه زمان و حوزه فرکانس) و کاربردهای آن، روش مثلثی یارمی، اندازه‌گیری فاز، اندازه‌گیری آزمایشگاهی قطبیش القایی در نمونه‌های سنگی، برداشت میدانی داده‌ها

فصل ۴ (پردازش و تصحیح داده‌های قطبیش القایی): تصحیح اثر توپوگرافی و جفت‌شدگی الکترومغناطیسی بر روی داده‌ها، حذف اثر چشممه‌های نویه خارجی و داخلی، تصحیح عمق تجسس، تهیه شبه مقاطع

فصل ۵ (مدل‌سازی و تفسیر داده‌های قطبیش): مدل‌سازی وارون (هموار و پارامتری)، مدل‌سازی شکل‌های ساده، میزان همانندی میان بی‌هنگاری‌های مغناطیسی و پاسخ قطبیش، مدل‌سازی فیزیکی، مدل‌سازی عددی، مدل‌سازی به روش اجزاء محدود، روش مدل‌سازی یک بعدی در

زمین‌های لایه‌ای افقی، روش جایگائی فاز نسبی، تفسیر داده‌های دو بعدی به روش‌های کیفی و کمی، مثال‌های موردنی در اکتشاف کانی‌های فلزی و غیرفلزی

فصل ۶ (آشنایی با امواج الکترومغناطیس): مبانی نظری، معادلات ماکسول (قانون فاراده، قانون آمپر)، معادلات کمکی و معادله موج، امواج اکلترومغناطیس در ژئوفیزیک، روش الکترومغناطیس بر مبنای چشممه‌های طبیعی و مصنوعی

فصل ۷ (ترکیب میدان‌های الکترومغناطیس): ارتباط دامنه و فاز، قطبیش بیضوی، القای متقابل، حوزه‌های زمان و فرکانس، میدان‌های اولیه و ثانویه، عمق نفوذ میدان

فصل ۸ (دستگاه‌های اندازه‌گیری): مولدها، فرستنده‌ها، گیرنده‌ها، تقویت کننده‌ها، نمایانگرها سیستم‌های جبران‌کننده، انواع دستگاه‌های

پی‌جویی

فصل ۹ (اندازه‌گیری پارامترها):

الف) روش‌های زمینی: اندازه‌گیری در حوزه فرکانس (زاویه شیب، شوت بک، خطوط موازی، فرستنده شاقولی ثابت، VLF، AFMAG)، اندازه‌گیری در حوزه فاز (سلینگرام، تورام)، اندازه‌گیری در حوزه زمان (پالس، سایروتم، UTEM)

ب) روش‌های هوایی: اندازه‌گیری در حوزه فرکانس (مستطیلی، TurAir، VLF، سیم بلند)، اندازه‌گیری در حوزه فاز، اندازه‌گیری در حوزه زمان

فصل ۱۰ (روش‌های الکترومغناطیس در اکتشافات): مگنتوتلوریک، تلوریک، مگنتوتلوریک با چشمکه کنترل شده، سوندراژنی الکترومغناطیسی در حوزه‌های زمان و فرکانس، الکترومغناطیس بازتابی، کاربرد در اکتشافات عمیق (نفت و گاز) و کم عمق (معدن فلزی و غیرفلزی)

فصل ۱۱ (مدل‌سازی و تفسیر): مدل‌سازی اجسام با شکل هندسی ساده، تفسیر داده‌های زمینی، تفسیر داده‌های هوایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:-

بخش عملی این درس بر آشنایی با دستگاه‌ها، روش‌های اندازه‌گیری، داده‌برداری و تفسیر داده‌های قطبش القایی متمرکز می‌شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: دستگاه پی‌جوبی قطبش القایی و دستگاه پی‌جوبی الکترومغناطیس

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Dietrich, P., 2002, Introduction to Applied Geophysics, Script.
- Nabighian, M. N., 1994, Electromagnetic Methods in Applied Geophysics, Vols. 1 & 2, Society of Exploration Geophysicists.
- Kaufman, A. A., and Keller, G. V., 1983, Frequency and Transient Soundings (Methods in Geochemistry and Geophysics, 16), Elsevier.
- Kearey, P., and Brooks, M., 2002, An Introduction to Geophysical Exploration, Blackwell
- Sharma, P. V., 2004, Environmental and Engineering Geophysics, Cambridge University Press.
- Telford, W. M., Geldart, L. P., and Sheriff, R. E., 1998, Applied Geophysics, Cambridge University Press.
- Yungul, S. H., 1996, Electrical Methods in Geophysical Exploration of Deep Sedimentary Basins, Chapman & Hall.
- Zhdanov, M. S., and Keller G. V., 1994, The Geoelectrical Methods in Geophysical Exploration, Elsevier.

کارشناسی ارشد ژئوالتريک / ۱۹

عنوان درس به فارسی:	آب زمین شناسی
عنوان درس به انگلیسی:	Hydrogeology
نحو درس و واحد	-
■ نظری	-
□ عملی	■ تخصصی
□ نظری-عملی	□ اختیاری
□ رساله / پایان نامه	۲
	۳۲
نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:
.....

(الف) هدف کلی:

آشنایی با مبانی پایه و کاربردهای روش‌های آب‌شناسی در علوم زمین

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل ۱ (مقدمه): تعریف‌های اولیه، اهمیت استفاده از آب‌های زیرزمینی، تاریخچه بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی

فصل ۲ (آب در زمین و لایه‌های آبدار): ویژگی‌های فیزیکی و سنگ‌شناسی محیط‌های متخلخل، پخش آب در زمین

فصل ۳ (جریان آب زیرزمینی): قانون حاکم بر حرکت آب در زمین، دیابی حرکت آب زیرزمینی، نقشهٔ تراز آب زیرزمینی

فصل ۴ (مطالعه ویژگی هیدرولیکی آبخوان‌ها): جریان آب از آبخوان به چاه، اندازه‌گیری ضربی آب‌گذری و ضربی ذخیره

فصل ۵ (کیفیت آب زیرزمینی): منابع شوری آب، خصوصیات شیمیایی آب‌های زیرزمینی، نقشه و نمودارهای شیمی آب، ویژگی‌های فیزیکی آب‌های زیرزمینی، طبقه‌بندی و معیارهای کیفیت آب

فصل ۶ (اکتشاف منابع آب زیرزمینی): بررسی‌های اولیه زمین‌شناسی، مطالعات ژئوفیزیک سطحی، حفاری‌های اکتشافی، چاهنگاری، مطالعه کیفی آب‌های زیرزمینی، معادله بیلان آب

فصل ۷ (آب‌شناسی سازندهای سخت؛ کارست): طبقه‌بندی کارست، ژئومرفولوژی کارست، جریان آب زیرزمینی و هیدرودینامیک کارست، ردیاب، مطالعات هیدروشیمیایی کارست

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیمسال

۴۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Bouwer, H., & Bouwer, H. (2006). Groundwater Hydrology. 2nd Ed., New York: McGraw-Hill.
- Fetter, C. W. (2018). Applied Hydrogeology. Waveland Press.
- Freeze, R. A., & Cherry, J. A. (1979). Groundwater, 604 pp.

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۲۰

عنوان درس به فارسی:		زبان تخصصی
عنوان درس به انگلیسی:	نوع درس و واحد	Advanced English
دروس پیش نیاز:	نظری	-
دروس هم نیاز:	عملی	تخصصی
تعداد واحد:	نظری-عملی	اختیاری
تعداد ساعت:	رساله / پایان نامه	۲
۳۲		

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سینیار ■ کارگاه موارد دیگر:
.....

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مهارت‌های تخصصی نوشتار انگلیسی مانند نگارش چکیده و ارائه سخنرانی علمی به همراه مهارت درک مطلب، مهارت‌های گفتاری و نوشتاری پرکاربرد در ارتباط‌های علمی بین‌المللی

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل ۱: آشنایی با مهارت‌های پایه خواندن متن‌های تخصصی و علمی به زبان انگلیسی

فصل ۲: آشنایی با ساختار چکیده مقالات و پایان نامه‌ها و تمرين نگارش آنها به زبان انگلیسی

فصل ۳: یادگیری چند صد واژه انگلیسی پرکاربرد در متن‌های علمی و چندصد واژه از فهرست کلمات عمومی پرکاربرد

فصل ۴: فرآگیری اصول رایانه نگاری و نگارش سه رایانه مورد نیاز دانشگاهی

فصل ۵: اصول کلی و تمرين سخنرانی علمی به زبان انگلیسی (شامل تمرين تلفظ درست واژه های تخصصی حوزه تحصیلی و پژوهشی دانشجو)

فصل ۶: نگارش شرح حال علمی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

انجام کار عملی: ارائه سخنرانی علمی برای کلاس، نوشتن چکیده مقاله برای کار پژوهشی دانشجو

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

آزمون پایان نیم سال

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Anholt, R. R. (2010), Dazzle'em with style: The art of oral scientific presentation. Elsevier.
- Dobiecka, K. & Wiederholt, K. (2008). Well read 1, skills and strategies for reading. Oxford: Oxford University Press.
- Grussendorf, M. (2007), English for presentations. Oxford: Oxford University Press.
- Lores, R. (2004), On RA abstracts: from rhetorical structure to thematic Organization. English for Specific Purposes, 23, pp.280-302.
- Swales, J. M. (1990). Genre Analysis: English in Academic and Research Settings. Cambridge: Cambridge University Press.
- Swales, J. M., and Feak, C. B. (2012), Academic writing for graduate students: Essential tasks and skills (Vol. 1). Ann Arbor, MI: University of Michigan Press.

کارشناسی ارشد ژئوالکترونیک / ۲۱

عنوان درس به فارسی:	نقشهبرداری در ژئوفیزیک	عنوان درس به انگلیسی:
عنوان درس به انگلیسی:	Application of Surveying in Geophysics	عنوان درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	-	نظری ☐
دروس هم‌نیاز:	-	عملی ☐ تخصصی ☐
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی ☒ اختیاری ☒
تعداد ساعت:	۴۸	رساله / پایان‌نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

آشنایی با مبانی پایه و کاربردهای علم ژئوماتیک و ژئودزی در علوم زمین

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل ۱ (تعاریف اولیه در نقشهبرداری): تعریف نقشهبرداری، تعریف نقشه، فرآیند تهیه نقشه، روش کار در نقشهبرداری و تقسیم‌بندی علوم نقشهبرداری، انواع مقیاس و دسته‌بندی نقشه‌ها بر اساس مقیاس، دسته‌بندی نقشه‌ها بر اساس محتوا.

فصل ۲ (خطاها در مشاهدات نقشهبرداری): تعریف خطاهای و انواع آن‌ها، خطای سیستماتیک، خطای اتفاقی، اشتباهات، روش برخورد با هر نوع از خطاهای.

فصل ۳ (شكل زمین و سطوح مبنای): لزوم شناخت شکل زمین، ژیوبید، سطح مقایسه ریاضی، اسفلوبید، بیضوی سه محوره، بیضوی دورانی، بیضوی محلی، بیضوی جهانی، تعیین مختصات بر روی زمین، نقشهبرداری در مناطق محدود، سیستم‌های تصویر، تعریف انواع سیستم‌ها و مشخصات آن‌ها

فصل ۴ (اندازه‌گیری فاصله): روش‌های اندازه‌گیری فاصله، روش‌های دقیق، فاصله یابهای الکترونیکی، تهیه نقشه از زمینهای کم وسعت با اندازه‌گیری طول، روش مثلث بندی، روش خط هادی

فصل ۵ (ترازیابی): روش‌های ترازیابی، روش‌های مستقیم ترازیابی، ساختمان ترازیابی، روش‌های ترازیابی باز، ترازیابی تدریجی، ترازیابی بسته، سرشکنی خطاهای در ترازیابی

فصل ۶ (سیستم‌های ناوبری ماهواره‌ای جهانی): تعریف و انواع سیستم‌های ناوبری ماهواره‌ای جهانی، روش‌های مشاهداتی در سیستم‌های ناوبری ماهواره‌ای جهانی، مشاهدات استاتیک و نحوه محاسبه مختصات در آن‌ها، مشاهدات RTK و انواع حالت‌های آن، مشاهدات PPK

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

برگزاری جلسات عملی و آموزش کار با ابزارهای نقشهبرداری و تهیه نقشه‌ی توپوگرافی با روش‌های آموزش داده شده

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۶۰ درصد

۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

انواع تجهیزات مرتبط با نقشهبرداری

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- دیانت‌خواه م.، ۱۳۹۵. نقشه برداری مهندسی، مرکز نشر دانشگاه صنعتی اصفهان.

- Vanicek P., Krakiwsky, E., 1986, Geodesy: the concepts, Elsevier Science Publishers.
- Seeber, G. (2003). Satellite Geodesy, 2nd completely revised and extended edition. Walter de Gruyter GmbH & Co. KG, 10785, 303-304.
- Schofield, W. (2013). Engineering Surveying: Theory and examination problems for students. Elsevier.

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۲۲

عنوان درس به فارسی:	آزمایشگاه ژئوفیزیک
عنوان درس به انگلیسی:	Geophysics lab
نوع درس و واحد	گرانی سنجی و ژئومغناطیس، ژئوالکتریک
□ نظری	دروس پیش نیاز:
■ عملی	دروس هم نیاز:
□ تخصصی	-
□ نظری-عملی	تعداد واحد:
■ اختیاری	۳
□ رساله / پایان نامه	تعداد ساعت:
	۹۶

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه ■ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با داده برداری ژئوفیزیکی و کار با دستگاه های ژئوفیزیکی

(ب) اهداف ویژه:

این یک درس آزمایشگاهی است که پس از گذراندن درس های ژئومغناطیس و گرانی، لرزه شناسی، ژئوالکتریک و زلزله شناسی ۱ گرفته می شود. دانشجویان موظف به انجام حداقل سه برداشت گوناگون ژئوفیزیکی کوچک و پردازش و تفسیر داده های به دست آمده هستند. در طی این برداشت ها، دانشجویان با دستگاه های ژئوفیزیکی، طرز کار آن ها و عملیات برداشت در سطح مقدماتی آشنا می شوند.

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

عملیات اول (برداشت لرزه ای):

بخش ۱: آشنایی با دستگاه لرزه نگاری و چیدمان ژئوفون ها، آشنایی با آرایه های برداشت، برداشت داده های لرزه انکساری، برداشت داده های MASW.

بخش ۲: پردازش داده های لرزه انکساری و MASW (حذف رد لرزه های با کیفیت پایین، اعمال فیلتر و تضعیف نویه).

بخش ۳: تفسیر داده های لرزه انکساری و MASW

عملیات دوم (برداشت مغناطیس):

بخش ۱: آشنایی با دستگاه مغناطیس سنج در اکتشافات، طراحی پارامترهای عملیات و برداشت داده های مغناطیس، داده برداری مغناطیسی

بخش ۲: پردازش داده های مغناطیسی، تصحیح داده ها و استفاده از فیلترهای فراسو، فروسو، صافی ها (پایین گذر، میان گذر، بالا گذر، خطی، غیر خطی، حوزه فرکانس).

عملیات سوم (برداشت ژئوالکتریک):

بخش ۱: آشنایی با دستگاه مقاومت سنج، آشنایی با عملیات سوندای ژئوالکتریک و انجام عملیات میدانی برداشت داده های مقاومت سنجی و مقاومت القایی با استفاده از یکی از آرایه های برداشت (شلومبرژه، ونر، قطبی - دوقطبی، دوقطبی - دوقطبی و ...).

بخش ۲: آماده سازی داده های برداشت شده و پردازش آن ها (انجام تصحیحات توپوگرافی و حذف داده های با کیفیت پایین).

بخش ۳: وارون سازی و تفسیر داده های به دست آمده.

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

برگزاری کارگاه آموزشی کامپیوتري: آشنایی مقدماتی با سیستم عامل لینوکس و کار با نرم افزار رسم ژئوفیزیکی جی ام تی

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۱۰۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Telford, W. M., Geldart, L. P., and Sheriff, R. E., 1998, Applied Geophysics, Cambridge University Press.
- Blakely, R. J., 1996, Potential Theory in Gravity and Magnetic Applications, Cambridge University Press.
- Parasnis, D. S., 1997, Principles of Applied Geophysics, Chapman and Hall.
- Sharma, P. V., 2004, Environmental and Engineering Geophysics, Cambridge University Press.
- Kearey, P., and Brooks, M., 2002, An Introduction to Geophysical Exploration, Blackwell.

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۲۴

عنوان درس به فارسی:	زمین‌شناسی معدن
عنوان درس به انگلیسی:	Geology of mines
دروس پیش‌نیاز:	-
دروس هم‌نیاز:	-
تعداد واحد:	۳
تعداد ساعت:	۶۴

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

درس زمین‌شناسی در معدن برای آموزش دانشجویان کارشناسی ارشد ژئوفیزیک در نظر گرفته شده است. با توجه به پذیرش دانشجو در گرایش‌های زئومغناطیس، ژئوالکتریک و گرانی‌سنگی که از شاخه کاربردی ژئوفیزیک هستند، ضروری است که دانشجویان این مقطع تحصیلی با برخی مباحث ساده‌ی کاربردی زمین‌شناسی در معدن آشنایی داشته باشند.

(ب) اهداف ویژه:

آشنایی دانشجویان با انواع ذخایر معدنی و طبقه‌بندی آنها، هندسه ذخایر معدنی، آموزش استفاده از نقشه‌ها و تهیه نیمرخ‌های زمین‌شناسی، آموزش برداشت عوارض زمین‌شناسی و ساختاری برای نمایش بر روی نقشه زمین‌شناسی و کاربرد روش‌های مناسب ژئوفیزیکی برای پی‌جوبی و اکتشاف انواع ذخایر معدنی

(پ) مباحث و سرفصل‌ها:

❖ بخش نظری

فصل ۱ (مقدمه و تعاریف اولیه): ماهیت فیزیک و شیمیایی سیالات کانه‌زا و منشأ فلزات، تعاریف اصطلاحات کلی مانند کانه، کانسنسگ، باطله، کانسار، اندیس معدنی، عیار، عیار حد، دگرسانی، پاراژنر

فصل ۲ (هنده‌بندی ذخایر معدنی): کانسارهای رگه‌ای، کانسارهای لایه‌ای، کانسارهای عدسی شکل، کانسارهای توده‌ای

فصل ۳ (ردبهندی ذخایر معدنی): کانسارهای مرتبط با فرآیندهای ماقمایی و گرمایی (کانسارهای کرومیت، نیکل-مس، برخی کانسارهای آهن، پورفیری، اپی‌ترمال، اسکارن)، کانسارهای آتشفسانی-رسوبی (کانسارهای سرب، روی، مس، طلا و نقره)، کانسارهای رسوبی (سرب و روی، مس، آهن، منگنز، بوکسیت، پلاسرا)، کانسارهای دگرگونی (کانسارهای طلای کوه‌زایی)

فصل ۴ (کاربرد روش‌های مختلف ژئوفیزیکی برای اکتشاف اנות امواد معدنی): مراحل اکتشاف ماده معدنی (شناسایی: بررسی تصاویر ماهواره‌ای، نقشه‌های مغناطیس هوایی، نقشه‌های گرانی، تلفیق لایه‌های اطلاعاتی مورد نظر در GIS، یافتن مناطق امید بخش، پی‌جوبی: بررسی‌های زمین‌شناسی صحرایی، بررسی‌های ژئوفیزیکی و ژئوشیمیایی، تلفیق اطلاعات مورد نظر و تهیه گزارش اکتشافی، اکتشاف عمومی: انجام بررسی‌های ذکر شده در مرحله قبل با مقیاس بزرگتر و ارائه نتایج در گزارش اکتشافی، تست فرآوری در مقیاس آزمایشگاهی، اکتشاف تفصیلی: بررسی‌های اکتشافی دقیق‌تر در مقیاس بزرگ‌تر از مراحل قبلی، بررسی فنی-اقتصادی، استخراج، کانه‌آرایی ماده معدنی، ذوب و عرضه به بازار، روش ژئومغناطیس (مگنتیت)، روش ژئوالکتریک (IP) برای اکتشاف سولفید فلزات پایه مانند سرب، روی، مس، نقره و طلا)، جریان‌های تلویک و پتانسیل طبیعی (کانسارهای مس)، روش الکترومغناطیس زمینی و هوابرد (فلزات پایه)، روش گرانی‌سنگی (هماتیت، کرومیت، باریت، نمک)، روش لرزه‌ای (روش شکست امواج برای تشخیص کانسارهای موجود در آبرفت‌ها مانند پلاسراها)، روش تشییع گاما (عناصر رادیوژنیک مانند پتاسیم، اورانیوم، توریوم)

❖ بخش عملی

- کانی‌شناسی برای آموزش خصوصیات فیزیکی کانه‌ها: کانه‌های آهن (مگنتیت - هماتیت)، کانه‌های مس (کالکوپیریت - مالاکیت - آزوریت - مس طبیعی)، کانه‌های سرب و روی (گالن و اسفالریت)، کانی‌های تبخیری

- تهیه نقشه زمین‌شناسی: استفاده از نقشه‌های زمین‌شناسی و تفسیر تصویرهای ماهواره‌ای، مراحل تهیه نقشه زمین‌شناسی، تهیه نیمرخ زمین‌شناسی، استفاده از کمپاس و جی‌پی‌اس، برداشت‌های ساختاری (درزه‌ها، گسله، چین، تاقدیس و ناودیس) و نمایش اطلاعات ساختاری بر روی نقشه، کار با استریوونت و ترسیم رزدیاگرام

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- شهاب‌پور، ج. ۱۳۸۰. زمین‌شناسی اقتصادی، انتشارات دانشگاه شهید باهنر کرمان.
- کریم‌پور، م.، سعادت. س.، ۱۳۸۴. زمین‌شناسی اقتصادی کاربردی. انتشارات ارسلان.
- دستورالعمل تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی-اکتشافی بزرگ مقیاس ۱/۲۵۰۰۰ و ۱/۲۰۰۰۰ و رقومی کردن آنها، ۱۳۸۹، انتشارات معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، نشریه شماره ۵۳۲، سازمان نظان مهندسی معدن

- Haldar S. K. 2013. Mineral Exploration Principles and Applications. Elsevier, 334 pp.
- Dentith, M. and Mudge, S.T. 2014. Geophysics for the Mineral Exploration Geoscientist. Cambridge University Press, New York, 516 pp.
- Moon, C.J., Whateley, M.K.G., and Evans, A.M. 2006. Introduction to Mineral Exploration. Blackwell Publishing. Oxford, 481 pp.
- Philip Kearey, Michael Brooks, Ian Hill. 2003. An introduction to geophysical exploration. Blackwell Science Ltd.
- Franco Pirajno. 2009. Hydrothermal Processes and Mineral Systems. Springer, Berlin, Germany. ISBN 978-1-4020-8612-0, 1250 P.
- Robb Laurence, 2005. Introduction to ore-forming processes. Wiley-Blackwell. ISBN: 978-0-632-06378-9, 384 P.
- John. M. Guilbert, and Charles. F. Park, 1996. The geology of ore deposits. New York, W.H. Freeman and Co., 985 p.
- Lahee, F. H. 2002. Field Geology. CBS Publishers.

کارشناسی ارشد ژئوالکترونیک / ۲۶

روش‌های مدل‌سازی در گرانی‌سنجدی		عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:	نوع درس و واحد	Modeling methods in gravimetry
دروس پیش‌نیاز:	■ نظری	گرانی‌سنجدی و ژئومغناطیس
دروس هم‌نیاز:	□ عملی □ تخصصی	-
تعداد واحد:	□ نظری-عملی ■ اختیاری	۲
تعداد ساعت:	□ رساله / پایان‌نامه	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه ■ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مدل‌سازی مستقیم و معکوس در گرانی‌سنجدی

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل ۱ (مقدمه): معرفی روش‌های مستقیم و معکوس مدل‌سازی گرانی‌سنجدی و نحوه استفاده از آنها

فصل ۲ (روش مستقیم دوبعدی در حوضه مکان): مدل‌سازی مستقیم با استفاده از اجسام دوبعدی ساده، مدل‌سازی مستقیم با استفاده از روش تالوانی

فصل ۳ (روش مستقیم سه‌بعدی در حوضه مکان): مدل‌سازی مستقیم با استفاده از اجسام سه‌بعدی ساده (کره و منشور)، مدل‌سازی مستقیم با استفاده از روش مجموعه لایه‌ها

فصل ۴ (روش مستقیم در حوزه فوریه): محاسبه آنومالی ناشی از یک توده که به مجموعه‌ای از منشورهای دارای جرم حجمی متفاوت تجزیه شده، محاسبات در حوزه فرکانس انجام می‌گیرد.

فصل ۵ (روش وارون در حوزه مکان): وارون‌سازی با استفاده از آنومالی گرانی اجسام ساده سه‌بعدی به مانند کره و یا منشور، ضرورت مقید کردن روش‌های وارون‌سازی و نحوه مقید کردن معادلات آن با استفاده از داده‌های زمین‌شناسی

فصل ۶ (روش وارون در حوزه فوریه): معکوس‌سازی آنومالی بوگه به نقشه آنومالی جرم حجمی

کار عملی: نوشت‌برنامه کامپیوترا محاسبه آنومالی گرانی یک مقطع دوبعدی زمین‌شناسی با استفاده از روش مدل‌سازی مستقیم ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال

۴۰ درصد

آزمون پایان نیمسال

۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Applied Geophysics, 1990, Telford, W.M., Geldart, L.P., Sheriff, R.E., Keys, D.A., Cambridge University Press.
- Potential Theory in Gravity and Magnetic Applications, 1996, Blakely, R.J., Cambridge University Press.

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۲۷

عنوان درس به فارسی:	روش‌های مدل‌سازی در ژئومغناطیس
عنوان درس به انگلیسی:	Modelling methods in geomagnetism
نوع درس و واحد	گرانی سنجی و ژئومغناطیس
■ نظری	-
□ عملی	□ تخصصی
□ نظری-عملی	■ اختیاری
□ رساله / پایان نامه	
	۲
	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مدل‌سازی مستقیم و معکوس در مغناطیس‌سنجی

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل ۱ (مقدمه): معرفی روش‌های مستقیم و معکوس مدل‌سازی مغناطیس‌سنجی و نحوه استفاده از آنها

فصل ۲ (روش مستقیم دوبعدی در حوضه مکان): مدل‌سازی مستقیم با استفاده از اجسام دوبعدی ساده، مدل‌سازی مستقیم با استفاده از روش
تالوانی

فصل ۳ (روش مستقیم سهبعدی در حوضه مکان): مدل‌سازی مستقیم با استفاده از اجسام سهبعدی ساده (کره و منشور)، مدل‌سازی مستقیم با
استفاده از روش Stack of laminas

فصل ۴ (روش مستقیم در حوضه فوریه): محاسبه آنومالی ناشی از یک توده که به مجموعه‌ای از منشورهای دارای مغناطیش متفاوت تجزیه شده
است و منشورها می‌توانند دارای عمق فوقانی و تحتانی متفاوتی باشند. محاسبات در حوضه فرکانس انجام می‌گیرد.

فصل ۵ (روش معکوس در حوضه مکان): معکوس‌سازی با استفاده از آنومالی مغناطیس‌سنجی اجسام ساده سهبعدی به مانند کره و یا منشور،
ضرورت مقید کردن روش‌های معکوس‌سازی و نحوه مقید کردن معادلات آن با استفاده از داده‌های زمین‌شناسی

فصل ۶ (روش معکوس در حوضه فوریه): معکوس‌سازی آنومالی‌های مغناطیسی به نقشه آنومالی حساسیت‌پذیری مغناطیسی

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

اجام کار عملی در قالب نوشتمن برنامه کامپیوترا محاسبه آنومالی مغناطیسی یک مقطع دوبعدی زمین‌شناسی با استفاده از روش مدل‌سازی مستقیم

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۶۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Applied Geophysics, 1990, Telford, W.M., Geldart, L.P., Sheriff, R.E., Keys, D.A., Cambridge University Press.
- Potential Theory in Gravity and Magnetic Applications, 1996, Blakely, R.J., Cambridge University Press.

کارشناسی ارشد ژئوالکترونیک / ۲۸

عنوان درس به فارسی:		زلزله‌شناسی ۱
عنوان درس به انگلیسی:	Seismology I	نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	-	نظری
دروس هم‌نیاز:	-	عملی
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه ■ موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مبانی و روش‌های معمول زلزله‌شناسی

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل ۱ (تاریخ علم زلزله‌شناسی): ایده‌های اولیه در باره زمین‌لرزه، زلزله‌شناسی در قرن ۱۹ تا سال ۱۸۸۰، تولد زلزله‌شناسی نوین (۱۸۸۰-۱۹۲۰)، دوران زلزله‌شناسی کلاسیک (۱۹۶۰-۱۹۲۰)

فصل ۲ (مروری بر امواج لرزه‌ای و انتشار آنها در زمین): امواج لرزه‌ای و پرتولرزه‌ای، ساختار لایه‌ای زمین و مسیر پرتولرزه‌ای، قانون اسنل برای بازتاب و شکست، ساختار سرعت لرزه‌ای زمین و منحنی‌های زمان سیر، امواج سطحی

فصل ۳ (زلزله‌نگاری): گیرنده‌های لرزه‌ای پاندولی، نوفه‌ی لرزه‌ای، گیرنده‌های لرزه‌ای الکترومغناطیسی، گیرنده‌های بازخورد نیرویی و شبکه‌های رقمی، آرایه‌های لرزه‌نگاری، محل‌یابی ایستگاه‌های لرزه‌نگاری، کالیبراسیون و نگهداری شبکه لرزه‌نگاری، بانک‌های داده لرزه‌ای، فرمت داده‌های لرزه‌ای

فصل ۴ (مکان‌یابی زمین‌لرزه): معرفی فازهای لرزه‌ای و نام‌گذاری آنها، نگاشتهای لرزه‌ای و تفسیر آنها، برداشت فازهای زمین‌لرزه برای زمین‌لرزه‌های محلی و منطقه‌ای و دور، مکان‌یابی زمین‌لرزه، مکان‌یابی و مسئله وارون، خط و دقت در مکان‌یابی، روش‌های بهبود مکان‌یابی

فصل ۵ (مقیاس‌های بزرگای زمین‌لرزه): تعریف بزرگای زمین‌لرزه، انواع مقیاس‌های بزرگا، مزايا و معایب هر مقیاس بزرگا، مقیاس شدت مرکالی، انرژی زمین‌لرزه، گسلش و زمین‌لرزه، روابط میان پارامترهای گسیختگی با ممان و بزرگا، آمار زمین‌لرزه، پس‌لرزه‌ها

فصل ۶ (امواج زمین‌لرزه و ساختار داخلی زمین): کاربرد وارون‌سازی منحنی‌های زمان رسید در تعیین ساختار یک بعدی زمین، توموگرافی لرزه‌ای پوسته، تفسیر نتایج توموگرافی لرزه‌ای

فصل ۷ (چرخه زمین‌لرزه): نظریه بازگشت الاستیک، چرخه زمین‌لرزه (مراحل پیش‌لرزه‌ای، هم‌لرزه‌ای و میان‌لرزه‌ای)، دوره بازگشت زمین‌لرزه‌ها

فصل ۸ (سازوکار کانونی): تعریف سازوکار کانونی زمین‌لرزه، گسله زمین‌لرزه و الگوی تابش، تعیین سازوکار کانونی با اولین رسیدها

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

انجام کار عملی برای فرآگیری نرم‌افزارهای پردازش داده‌های زمین‌لرزه، مکان‌یابی زمین‌لرزه‌ها، تعیین بزرگا، استفاده از بانک‌ها و آرشیوهای داده زلزله‌شناسی

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۴۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

- An Introduction to Seismology, Earthquakes, and Earth Structure, 2003, Stein, S., Wysession, M., Blackwell Publishing.
- Foundations of Modern Global Seismology, 2020, Ammon, C., Velasco, A., Thorne, L., Wallace, T.C., Academic Press.
- Introduction to Seismology, 2009, Shearer, P.M., Cambridge University Press.

کارشناسی ارشد ژئوالکترونیک / ۳۰

عنوان درس به فارسی:	لرزه‌شناسی
عنوان درس به انگلیسی:	Seismic exploration
دروس پیش‌نیاز:	نظری
دروس هم‌نیاز:	عملی
تعداد واحد:	نظري-عملی
تعداد ساعت:	رساله / پایان‌نامه

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:
.....

الف) هدف کلی:

آشنایی با روش‌های تحلیل داده‌های لرزه‌ای

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل ۱ (مبانی روش‌های اکتشاف لرزه‌ای): مروری بر مبانی نظری انتشار امواج لرزه‌ای، شکست و بازتابش امواج لرزه‌ای، قانون اسنل، اصل فرما، اصل هویگنس، مسیرهای امواج لرزه‌ای قابل استفاده در روش‌های اکتشاف لرزه‌ای، چشممه‌های لرزه‌ای، گیرنده‌ها و لرزه‌نگارهای قابل استفاده در لرزه‌نگاری اکتشافی

فصل ۲ (روش لرزه‌ای شکست مرزی): منحنی‌های زمان - مسافت شکست مرزی در مدل‌های دولایه و چند لایه‌ی افقی و شیبدار، عملیات روش شکست مرزی، روش‌های تفسیر داده‌های شکست مرزی (روش مثبت - منفی، روش جی آر آم، و روش‌های منتج از آن‌ها مانند هاگیوارا و مسودا)، مثال‌هایی از کاربردها (تخمین ضخامت آبرفت، آبهای زیرزمینی، مهندسی سازه، اکتشافات معدنی، و ساختار پوسته)

فصل ۳ (روش لرزه‌ای بازتابی): منحنی‌های زمان - مسافت روش بازتابی در مدل‌های دولایه و چند لایه‌ی افقی و شیبدار، روش‌های عملیات بازتابی در خشکی و در دریا، روش برداشت داده‌ی نقطه‌ی میانی مشترک، طراحی آرایه‌های گیرنده‌ها و چشممه‌ها در عملیات روش بازتابی

فصل ۴ (پردازش و تفسیر داده‌های بازتابی): پردازش داده‌ها: ویرایش رکوردها، واهم‌آمیخت، تصحیحات ایستا، تصحیحات دینامیک، تحلیل سرعت، برآنش، و مهاجرت، تفسیر داده‌ها: مروری بر اصول تفسیر مقاطع لرزه‌ای مهاجرت داده شده برای ساختارهای مختلف زمین‌شناسی و چینه‌شناسی، نشان‌گرهای لرزه‌ای

فصل ۵ (روش‌های لرزه‌ای دیگر): روش‌های درون‌چاهی، روش بروفیل‌زنی عمودی، توموگرافی لرزه‌ای در اکتشافات لرزه‌ای

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۶۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Applied geophysics, 1990, Telford, W.M., Geldart, L.P., Sheriff, R.E., Keys, D.A., Cambridge University Press.
- Environmental and engineering geophysics, 1997, P.V. Sharma, Cambridge University Press.
- Principles of geophysics, 1997, N.H. Sleep, K. Fujita, Blackwell science.
- Marine geophysics, 1999, Jones, E.J.W., John Wiley & Sons.
- Kearey, P., and Brooks, M., 2002, An Introduction to Geophysical Exploration, Blackwell

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۳۱

عنوان درس به فارسی:		تکتونوفیزیک
عنوان درس به انگلیسی:		عنوان درس و واحد
دروس پیش نیاز:	-	نظری
دروس هم نیاز:	-	عملی ☐ تخصصی ☐
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی ☐ اختیاری ☒
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سینیار کارگاه موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با تکتونیک بزرگ مقیاس و فیزیک حاکم بر فرآیندهای تکتونیکی

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل ۱ (تکتونیک ورقه‌ای): آشنایی با نظریه تکتونیک ورقه‌ای، تعریف سنگ‌کره و سست‌کره، گسترش کف اقیانوس‌ها، مرزهای ورقی سنگ‌کره (مناطق فروزانش، پشت‌های میان‌اقیانوسی، گسلهای ترادیس یا تبدیلی، نقاط اتصال سه‌گانه)، نقاط داغ و تنورهای گرمایی گوشه، حرکت نسبی ورقه‌ای سنگ‌کره، محور و قطب دوران، میدان مغناطیس زمین و نقش دیرینه‌مغناطیسی در تعیین حرکت ورقه‌ها، حرکات گذشته ورقه‌ها، ویژگی‌های پوسته‌ی قاره‌ای و پوسته‌ی اقیانوسی، برخورد قاره‌ای، چرخه ویلسون و چرخه ابرفاره

فصل ۲ (تنش و کرنش): نیروهای حجمی و سطحی در زمین، معرفی تانسورهای تنش و کرنش، روابط تنش و کرنش کشسان، وضعیت‌های مختلف تنش و کرنش (تنش همسانگرد، تنش و کرنش تک محوری و سه محوری، تنش و کرنش تخت، تنش برشی)، رژیم‌های تنش در شرایط زمین‌شناسی مختلف مانند رسوب‌گذاری و فرسایش

فصل ۳ (بارگذاری و خمث سنگ‌کره): معادله خمث کشسان دو بعدی، خمث سنگ‌کره در اثر بار شاقولی، خمث سنگ‌کره در اثر بار جانبی، خمث ورق در مناطق برخورده، خمث ورق فرورونده، خمث در حوضه‌های رسوبی

فصل ۴ (انتقال گرما در درون زمین): قانون رسانش گرما، شار گرمای سطحی زمین، منابع درونی گرمای زمین، تولید گرما در اثر تلاشی رادیواکتیو، معادله رسانش گرما در زمین، شبیه زمین‌گرمایی در پوسته قاره‌ای، سرد شدن ورقهای اقیانوسی و شبیه زمین‌گرمایی در اقیانوس‌ها، شبیه زمین‌گرمایی گوشته عمیق و رسانش بی‌درر و در گوشته، میدان دمایی ورق فرورونده و گذار فازهای کریستالوگرافیک در گوشته، مقدمه‌ای بر همرفت گرمایی در گوشته زمین، مدل ساده مکانیکی-گرمایی همرفت، ویژگی‌های میدان همرفت گوشته

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- The Solid Earth, 2004, Fowler, C.M.R., Cambridge University Press.
- Dynamic Earth, 2000, Davies, G.F., Cambridge University Press.
- Geodynamics, 2014, Turcotte, D.L., Schubert, G., Cambridge University Press.
- Geodynamics of the Lithosphere, 2002, Stuwe, K., Springer.

عنوان درس به فارسی:	برنامه‌نویسی علمی
عنوان درس به انگلیسی:	Scientific programming
نوع درس و واحد	-
☐ نظری	-
☒ عملی	☐ تخصصی
☐ نظری-عملی	☒ اختیاری
	☐ رساله / پایان نامه
	۲
	۶۴

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سینتار کارگاه موارد دیگر:
.....

(الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با الگوریتم‌نویسی و یک زبان برنامه‌نویسی علمی

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل ۱: الگوریتم نویسی و فلوچارت

فصل ۲: مبانی برنامه نویسی (ساختار برنامه)

فصل ۳: دستورهای برنامه نویسی به زبان فرترن

فصل ۴: ساختارهای شرطی (If, Switch)

فصل ۵: ساختارهای گردشی (do while-while-For)

فصل ۶: زیر ریشه‌ها (سابروتین)، توابع و فایل‌های کتابخانه‌ای

فصل ۷: آرایه‌ها (آرایه‌های یک بعدی و کاربرد آنها و ...)

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۴۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Adams, J. C., Brainerd, W. S., Martin, J. T., Smith, B. T., & Wagener, J. L. (1997). *Fortran 95 handbook: complete ISO/ANSI reference*. MIT press.
- Brainerd, W. S. (2009). *Guide to Fortran 2003 programming*. Berlin: Springer.
- Metcalf, M., Reid, J., & Martin, J. T. (1989). *FORTRAN 8x explained*. Computers in Physics, 3(2), 82-83.
- Rajaraman, V. (1997). Computer Programming in FORTRAN 90 and 95. PHI Learning Pvt. Ltd.

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۳۳

عنوان درس به فارسی:	لوزه زمین ساخت پیشرفته
عنوان درس به انگلیسی:	Advanced Seismotectonics
نظری	-
عملی	-
نظری-عملی	۲
رساله / پایان نامه	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ سمینار ■ کارگاه ■ موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، آشنایی دانشجویان دکتری ژئوفیزیک با مفاهیم بنیادین و فرآیندهای زمین ساختی در پیوند با دگر شکلی فعال و لرزه خیزی در لیتوسفر زمین است. دانستن این مفاهیم و درک روابط میان تاریخچه تکتونیکی، رئولوژی، تنش و الگوی دگریختی فعال یک گستره، زمینه ذهنی و پایه علمی دانشجویان را برای طرح پرسش های ژئودینامیک و راهیابی برای حل آنها فراهم می کند.

(ب) اهداف ویژه:

افزایش توانایی تفسیر و تحلیل داده های ژئوفیزیک و ژئوتکنیک برای حل مسائل به روز لرزه زمین ساختی و ژئودینامیکی و ایجاد درک برای گزینش کارآمدترین مشاهدات و نتایج زمین شناسی برای پیش برد اهداف علمی و تفسیر دستاوردهای ژئوفیزیکی

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

فصل ۱: مقدمه و مبانی

فصل ۲: تحلیل تنش با داده های زمین شناسی و زلزله شناسی

فصل ۳: دگریختی قاره ها

فصل ۴: لرزه زمین ساخت گسترده های میان ورقه ای پایدار

فصل ۵: مقدمه ای بر زمین شناسی زمین لرزه و رفتار لرزه ای گسله ها

فصل ۶: مطالعه جامع در باره یکی از پهنه های برخورد، فروزانش، کافتگی یا راستالغز در قالب سمینار کلاسی

فصل ۷: مفهوم و مبانی پهنه بندی نئوتکتونیکی و سایزمو تکتونیکی

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تمرین برای تعیین توان لرزه زایی گسله بر پایه روابط تجربی (فصل ۳)

- تمرین حل سازو کار کانونی به روش پلاریتی (فصل ۴)

- ارائه یک مقاله در قالب سمینار کلاسی

*** انجام بازدید میدانی یک روزه برای بررسی ویژگی های جنبشی و سیماهای زمین ریختی گسلش کواترنری یا فعال؛ در صورت امکان، آشنایی با پارگی زمین لرزه ای و اندازه گیری ویژگی های آن (پهنه ای گسیختگی، بلندی پرتگاه، جابه جایی های تک رویدادی و انحراف آبراهه ای انباشتی، سازو کار گسلش)

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۵۰ درصد

انجام سمینار

۲۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۳۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

- Cox A. (1986), Plate Tectonics: How It Works, Blackwell Scientific Publications, 392p.
- Keary, P., and Vine, F. J. (2009), Global Tectonics, Blackwell Science, (2nd ed.)
- Lay, T., and Wallace, T. C. (1995), Modern Global Seismology, Academic Press.
- Lowrie, W. (2007), Fundamentals of Geophysics, 2nd ed., Cambridge University Press.
- McCalpin, J. P., ed. (2009), Paleoseismology (2nd ed.), INTERNATIONAL GEOPHYSICS SERIES 95, 802p.

کارشناسی ارشد ژئوالکتریک / ۳۵

		عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:	عنوان درس و واحد	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:	-	نظری ☐
دروس هم نیاز:	-	عملی ☐ تخصصی ☐
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی ☐ اختیاری ☒
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

آشنایی با پدیده تغییر اقلیم و گرمایش زمین و مسائل مربوط به آن

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل ۱ (مقدمه): تعریف اقلیم و تغییر اقلیم، شواهد تغییر اقلیم، عوامل به وجود آورنده تغییر اقلیم، پیامدهای تغییر اقلیم

فصل ۲ (سناریوهای نشر گازهای گلخانه‌ای در قرن ۲۱): شیمی اتمسفر، نقش گازهای گلخانه‌ای در گرم شدن زمین (مکانیزم)، سناریوهای سازمان IPCC برای نشر گازهای گلخانه‌ای در قرن ۲۱.

فصل ۳ (مدل‌های پیش‌بینی اقلیمی، گردش عمومی جو): مدل‌های گردش عمومی و اجزاء آن، معادلات حاکم در مدل‌های گردش عمومی، کاربرد مدل‌های گردش عمومی، محدودیت‌ها و عدم قطعیت‌های موجود در مدل‌های گردش عمومی و روش‌های کاهش آن

فصل ۴ (روش‌های ریزمقیاس کردن): تعریف ریزمقیاس کردن و ضرورت آن، انواع روش‌های ریزمقیاس کردن (آماری و دینامیکی)، مزایا و معایب، آشنایی با روش‌های آماری

فصل ۵ (مطالعه تغییر اقلیم و عدم قطعیت‌ها): عدم قطعیت در شدت گرمایش زمین (سناریوهای سازمان IPCC) و نحوه کاهش آن، عدم قطعیت در مدل‌های پیش‌بینی گردش عمومی جو و نحوه کاهش آن، عدم قطعیت در روش‌های ریزمقیاس کردن و نحوه کاهش آن

فصل ۶ (تغییر اقلیم، سازگاری و روش‌های تسکین): روش‌های عمومی، روش‌های تخصصی در حوضه منابع آب

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری مناسب با محتوا و هدف:

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

• ثبوتی، ا. (۱۳۹۰)، زمین گرم ارمنان سده بیست و یکم، چاپ اول، موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی، تهران

- Intergovernmental Panel on Climate Change (2007a), Core Writing Team; Pachauri, R. K., and Reisinger A. (eds.), Climate Change 2007: Synthesis Report, Contribution of Working Groups I, II and III to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC, ISBN 978-92-9169-122-7
- Intergovernmental Panel on Climate Change (2007b), Solomon S., Qin D., Manning M., Marquis M., Averyt K., Tignor M.M.B., Miller H.L., and Chen Z. (eds.), Climate Change 2007: The Physical Science Basis, Contribution of Working Group I to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change. Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA, pp 996.
- Intergovernmental Panel on Climate Change (2014), Core Writing Team; R.K. Pachauri and L.A. Meyer (eds.), Climate Change 2014: Synthesis Report. Contribution of Working Groups I, II and III to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC, Geneva, Switzerland, 151 pp.
- Semenov, M. A. (2007), Development of high-resolution UKCIP02-based climate change scenarios in the UK, Agric For Meteorol, 144:127–138.

عنوان درس به فارسی:	ژئودزی
عنوان درس به انگلیسی:	Geodesy
نحوه درس و واحد	-
■ نظری	-
□ عملی	□ تخصصی
□ نظری-عملی	■ اختیاری
رساله / پایان نامه	۲
	۳۲
تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

(الف) هدف کلی:

آشنایی با مبانی پایه و کاربردهای ژئودزی در علوم زمین

(ب) اهداف ویژه:

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

فصل ۱ (مقدمه): تعریف‌های اولیه، اهداف ژئودزی و ارتباط آن با علوم دیگر

فصل ۲ (محور چرخش زمین و میدان گرانی زمین): حرکت تقدیمی و نوتیشن آزاد، تغییرات سرعت چرخش زمین، بیضوی مرجع، بی‌هنجری‌های گرانی، زاویه اندیشه شاقولی، قانون تجربی کائولا، ژئوئید

فصل ۳ (تعیین موقعیت ژئودزیک): سیستم‌های مختصات در ژئودزی، انواع روش‌های تعیین موقعیت مسطحاتی (مرسوم و ماهواره‌ای)، تعیین موقعیت ارتفاعی، تعریف ارتفاع، روش‌های ارتفاع‌یابی، ترازیابی دقیق و تصحیح‌های مربوط، شبکه ترازیابی دقیق ایران

فصل ۴ (ژئودزی ماهواره‌ای): روش‌های ماهواره‌ای تعیین موقعیت، سیستم تعیین موقعیت جهانی جی‌بی‌اس (GPS)، سیستم مختصات کپلری، امواج دریافتی از ماهواره‌های جی‌بی‌اس، معادلات تعیین موقعیت، روش‌های ماهواره‌ای مدل‌سازی میدان گرانی زمین، پیش‌بینی مدار ماهواره، عوامل خروج از مدار، مدل‌های ژئوپتانسیل

فصل ۵ (تصاویر ماهواره‌ای و هوایی و کاربردهای آن در ژئوفیزیک): مفاهیم اولیه‌ی سنجش از دور، انواع تصاویر ماهواره‌ای، نحوه تصویربرداری راداری، نحوه تصویربرداری اپتیکی، کلیات پردازش داده‌های راداری و کاربرد آنها، کاربردهای تصاویر راداری در مطالعات ژئوفیزیکی، کاربردهای تصاویر اپتیکی ماهواره‌ای در مطالعات ژئوفیزیکی

فصل ۶ (فتوگرامتری و کاربردهای آن در ژئوفیزیک): مفاهیم ابتدایی فتوگرامتری، کلیات فتوگرامتری تحلیلی، کاربردهای محصولات پردازش‌های فتوگرامتری در مطالعات ژئوفیزیکی

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۴۰ درصد

(ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Vanicek P., Krakiwsky, E., 1986, Geodesy: the concepts, Elsevier Science Publishers.
- Seeber, G. 2003. Satellite Geodesy, 2nd completely revised and extended edition. Walter de Gruyter GmbH & Co. KG, 10785.
- Mikhail, E.M., Bethel, J.S., McGlone, J.C., 2001. Introduction to Modern Photogrammetry, John Wiley and Sons Inc.
- Campbell, J. B., & Wynne, R. H. 2011. Introduction to remote sensing. Guilford Press.

کارشناسی ارشد ژئوالکترونیک / ۳۷

علم داده و هوش مصنوعی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Data science and artificial intelligent	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	—	دروس پیش نیاز:
□ عملی	□ تخصصی	دروس هم نیاز:
□ نظری-عملی	■ اختیاری	تعداد واحد:
	□ رساله / پایان نامه	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با مبانی پایه و کاربردهای هوش مصنوعی و علم داده در علوم زمین

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث و سرفصل‌ها:

فصل یکم (مقدمه): مفاهیم اولیه هوش مصنوعی، تعاریف مربوط به علم داده، داده کاوی و تاریخچه آن

فصل دوم (آشنایی با الگوریتم‌های ابتکاری و فرآبتنکاری): بهینه‌سازی و مفاهیم آن، روش‌های بهینه‌سازی با الگوریتم‌های ابتکاری و فرآبتنکاری، الگوریتم‌های تکاملی و الگوریتم ژنتیک، الگوریتم PSO

فصل سوم (یادگیری ماشین و الگوریتم‌های مربوط): انواع یادگیری ماشین، مفاهیم کلاسه‌بندی و کلاسترینگ، روش‌های یادگیری ماشین، روش‌های بدون نظارت، تحت نظارت و تقویتی

فصل چهارم (شبکه‌های عصبی مصنوعی): مفاهیم، انواع، شبکه‌های پرسپترون تکلایه و چندلایه، شبکه‌های پس انتشار خطأ، شبکه‌های عصبی شعاعی با RBF، شبکه‌های هاپفیلاد، نگاشت‌های خود سازمان ده یا SOM، روند و رویکردهای توسعه شبکه‌های عصبی

فصل پنجم (عامل‌های هوشمند): تعاریف، انواع و نحوه تعامل آنها با محیط

فصل ششم (کاربردها): کاربردهای الگوریتم‌های هوش مصنوعی و یادگیری ماشین در علوم زمین

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

آزمون پایان نیم سال

۶۰ درصد

۴۰ درصد

ج) ملزمات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Russell S., and Norvig, P. (2020), Artificial Intelligence: A Modern Approach (4th Edition), Pearson Series in Artificial Intelligence.
- Engelbrecht, A. P. (2007), Computational intelligence: an introduction. John Wiley & Sons.